

‘Synodaliteit’ in 20 zinnen van Paus Franciscus

Paus Franciscus heeft de hele Kerk uitgenodigd voor een synode met als thema "Voor een synodale Kerk: communio, participatio en missio". Deze synode is van start gegaan op 9 en 10 oktober 2021 in Rome, en op 17 oktober in elk bisdom wereldwijd.

12-11-2021

Een fundamentele etappe in deze koers zal over twee jaar (oktober 2023) plaatsvinden tijdens de 16de vergadering van de algemene bisschoppensynode.

Maar waaraan moeten we eigenlijk denken bij het begrip “synodaliteit”? Om hierop enig licht te werpen hebben we hier enkele uitspraken van de paus over synodaliteit op een rijtje gezet.

1. Synodaliteit is geen hoofdstuk in een verhandeling over ecclesiologie (leer over de Kerk, red.), en nog minder een modeverschijnsel, een slogan of de nieuwe term te gebruiken of te manipuleren in onze bijeenkomsten. Nee! Synodaliteit geeft uitdrukking aan de aard van de Kerk, haar vorm, haar stijl, haar zending (Rome, 18.IX.2021).

2. Wat de Heer van ons vraagt is in zekere zin reeds aanwezig in dat ene woord 'synode'. Het samen onderweg zijn - leken, herders, de Bisschop van Rome - is een concept dat makkelijk onder woorden te brengen is, maar niet zo makkelijk in praktijk te brengen. (50e Verjaardag van de Bisschoppensynode, 17.X.2015).
3. Deze reis vertelt het verhaal waarin het Woord van God en de mensen die hun aandacht en geloof op dat Woord richten, samen op weg gaan. Het Woord van God wandelt met ons (Rome, 18.IX.2021).
4. Een synodale Kerk is een Kerk die luistert, die beseft dat luisteren meer is dan simpelweg horen. Het is een wederzijds luisteren waarbij iedereen iets te leren heeft (50e verjaardag van de Bisschoppensynode, 17.X.2015).

5. De gelovigen, het college van bisschoppen, de bisschop van Rome: allen luisteren naar elkaar, en allen luisteren naar de Heilige Geest, de "Geest der waarheid" (Joh 14,17) (50e Verjaardag van de Bisschoppensynode, 17.X.2015).
6. Het is een kwestie van luisteren naar de Heilige Geest, zoals we vinden in het Boek Openbaring: "Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tot de gemeenten zegt" (Openbaring 2,7) (Rome, 18.IX.2021).
7. Oren hebben, luisteren, is de eerste verplichting. Het gaat erom te luisteren naar de stem van God, om zijn aanwezigheid te bespeuren, om zijn "langskomen" en zijn "levensadem" te onderscheppen (Rome, 18.IX.2021).
8. De Kerk gaat voorwaarts, wandelt samen, is synodaal. Maar het is altijd de Geest die

de grote hoofdrolspeler is van de Kerk (Rome, 18.IX.2021).

9. Vergeet deze formulering niet: "De Heilige Geest en wij hebben besloten u niet nog meer lasten op te leggen": de Heilige Geest *en wij* hebben besloten. Dit is hoe jullie moeten proberen jezelf uit te drukken in deze synodale reis. Als de Geest niet aanwezig is, zal het een "diocesaan parlement" zijn, maar geen synode. (Rome, 18.IX.2021).
10. Wij houden geen "diocesaan parlement", wij maken geen studie over dit of dat, nee: we maken een reis van wederzijds luisteren en luisteren naar de Heilige Geest, ook van discussie, maar een discussie met de Heilige Geest, wat een manier van bidden is (Rome, 18.IX. 2021).
11. Het is waar: de Heilige Geest heeft ons nodig. Luister naar

Hem door naar elkaar te luisteren. Sluit niemand buiten en laat niemand achter (Rome, 18.IX.2021).

12. De oplossingen moeten worden gezocht door het woord aan God te geven en zijn stemmen in ons midden; biddend en onze ogen openend voor alles wat ons omringt; een leven leiden dat trouw is aan het Evangelie (Rome, 18.IX.2021).
13. Heb vertrouwen in de Geest. Wees niet bang om de dialoog aan te gaan en om je door de dialoog te laten beïnvloeden (Rome, 18.IX.2021).
14. De herders lopen met de mensen mee, soms vooraan, soms in het midden, soms achteraan. De goede herder moet zich op deze manier bewegen. Vooraan om te leiden, in het midden om aan te moedigen en de geur van de kudde niet te vergeten,

achteraan omdat het volk ook een "instinct" heeft. Ze hebben een instinct om nieuwe wegen te vinden, of om de verloren weg terug te vinden (Rome, 18.IX.2021).

15. De *sensus fidei* bekrachtigt *iedereen* in de waardigheid van de profetische functie van Jezus Christus (vgl. Lumen Gentium, 34-35), opdat zij de wegen van het Evangelie in het heden kunnen onderscheiden.
16. Er kan geen *sensus fidei* zijn zonder deelname aan het leven van de Kerk, dat niet alleen katholiek activisme is, maar dat "gevoelen" dat gevoed wordt door de "gevoelens van Christus" (Fil. 2,5) (Rome, 18.IX. 2021).
17. Synodaliteit biedt ons het meest geschikte interpretatieve kader om het hiërarchische ambt zelf te begrijpen (50e verjaardag

van de Bisschoppensynode,
17.X.2015).

18. De bisschop en de priester die los van het volk zijn komen te staan, is een functionaris, geen herder (Rome, 18.IX.2021).
19. Er is veel weerstand tegen het beeld van een Kerk die star verdeeld is in leiders en ondergeschikten, tussen hen die onderwijzen en hen die moeten leren, vergetend dat God graag van positie wisselt. "Hij heeft de machtigen van hun troon gestoten en de kleinen verheven" (Luc. 1,52), zei Maria (Rome, 18.IX.2021).
20. En dit is belangrijk: dat in de dialoog onze eigen ellende naar voren kan komen, zonder rechtvaardiging. Wees niet bang! (Rome, 18.IX.2021).

.....

pdf | Document automatisch
aangemaakt door [https://
dev.opusdei.org/nl-nl/article/
synodaliteit-in-20-zinnen-van-paus-
franciscus/](https://dev.opusdei.org/nl-nl/article/synodaliteit-in-20-zinnen-van-paus-franciscus/) (13-8-2025)